

ONDER
ZOCHT

NAAM Nathalie Bauduin
LEEFTIJD 27
GEBORTEPLAATS Maastricht
STUDIE(S) Nederlands en Notarieel recht aan de Radboud Universiteit Nijmegen
ONDERZOEK Wilsdelegatie in het erfrecht
PROMOVEERT Hoopt te promoveren in 2015

‘Grenzen van delegatie in het erfrecht blootleggen’

In hoeverre kan een erflater bij testament de inhoud van zijn uiterste wil aan een ander delegeren? Kan er in het testament een vertrouwenspersoon worden aangewezen die na overlijden, bepaalt waar wat naartoe gaat? Of zelfs: wie de erfgenamen zijn? Met zo'n flexibel testament zou een erflater veel beter kunnen inspelen op de omstandigheden van het moment van overlijden. Omstandigheden waar hij bij het maken van een testament nog geen weet van heeft. Promovenda Nathalie Bauduin ging op onderzoek uit. Zij wil de grenzen van delegatie in het erfrecht blootleggen.

TEKST Jessica Hendriks | FOTO Truus van Gog

Wat zijn de belangrijkste resultaten tot nu toe?

‘De wet schrijft voor dat een testament persoonlijk moet worden gemaakt. Er wordt vaak gedacht dat het hoogstpersoonlijke karakter van een wilsbeschikking het delegeren van testeerbevoegdheden in de weg staat, maar dit is niet zo. Het hoogstpersoonlijke karakter verlangt dat de erflater een wilsbeschikking hoogstpersoonlijk maakt, maar niet dat hij zelf alles tot in detail moet hebben bepaald. Het persoonlijke karakter betekent geen delegatieverbod. Kan de erflater dan de inhoud van zijn uiterste wilsbeschikking volledig door een ander laten invullen? Dat is ook niet het geval. Wat geoorloofde en ongeoorloofde delegatie is, ben ik nog aan het onderzoeken.’

Hoe doe je dat?

‘Door niet alleen naar Boek 4 van het Burgerlijk Wetboek te kijken, maar ook naar het algemeen vermogensrecht. Als je dit als geheel bestudeert en bekijkt wat mogelijk is op

‘De veranderlijkheid van het leven creëert behoefte aan flexibiliteit’

andere gebieden, zoals schenkingen en koopovereenkomsten, kom je tot nieuwe toetsstenen. Toetsstenen waaruit blijkt dat delegeren binnen bepaalde kaders mag.’

Wat kunnen notarissen met het onderzoek?

‘Notarissen kunnen hun cliënten beter helpen als ze weten wat allemaal nog meer mogelijk is. Je bent als notaris en als cliënt flexibeler én dat is fijn. Vaak maak je een testament op in een bepaalde levensfase en duurt het nog jaren voordat je overlijdt. De situatie kan dan zo zijn veranderd dat het huidige testament niet meer volstaat. Maar als je het testament vergeet of niet kan herroepen doordat je niet

meer wilsbekwaam bent, zit je daar wel aan vast. De veranderlijkheid van het leven creëert behoefte aan flexibiliteit in het erfrecht.’

Waarom een onderzoek over wilsdelegatie in het erfrecht?

‘Ik kreeg het onderwerp aangedragen en was meteen enthousiast. Er is nog weinig onderzoek naar gedaan, ik moet zelf dus nog veel uitvinden. Zo langzamerhand begint het een beetje een specialisme van mij te worden. Ik focus mij alleen op de theoretische wettelijke grenzen van delegatie in het erfrecht. Of er problemen ontstaan bij de uitvoering onderzoek ik niet, maar is ook interessant om te bestuderen. Hoe zorg je er bijvoorbeeld voor dat de vertrouwenspersoon aan wie je delegeert ook daadwerkelijk te vertrouwen is? Op dit soort praktische cases focus ik mij nu niet.’

Hoe verloopt het onderzoek?

‘In 2010 heb ik al een scriptie geschreven over dit thema. Hierdoor heb ik de denklijnen vrij snel kunnen uitstippelen. Dit zorgde voor een vliegende start. In 2011 heb ik dan ook al een artikel in het WPNR hieraan kunnen wijden. Verder zit ik veel op mijn kamer te lezen en te tikken. Aan het begin heb ik kantoren bezocht om wat feedback te krijgen, maar in het notariaat leeft het nog niet zo. Er is nog bijna niets over geschreven. Geen notaris zal zich nu aan de materie wagen. Misschien wordt dat anders als ik mijn onderzoek af heb.’ ■